

Štvrtok 16. januára 2020

P9_TA(2020)0013

Situácia vo Venezuele po nezákonnom zvolení nového predsedu a predsedníctva Národného zhromaždenia (parlamentný prevrat)

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 16. januára 2020 o situácii vo Venezuele po nezákonnom zvolení nových orgánov a predsedníctva Národného zhromaždenia (parlamentný prevrat) (2020/2507(RSP))

(2021/C 270/09)

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Venezuele, najmä na uznesenie z 31. januára 2019 ⁽¹⁾, ktorým bol Juan Guaidó uznaný ako dočasný prezident Venezuely,
  - so zreteľom na vyhlásenia podpredsedu Komisie/vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „PK/VP“) o Venezuele, najmä na vyhlásenie z 9. januára 2020 v mene EÚ o najnovšom vývoji v Národnom zhromaždení a vyhlásenie jeho hovorca z 5. januára 2020 o udalostiach v Národnom zhromaždení vo Venezuele,
  - so zreteľom na vyhlásenie Medzinárodnej kontaktnej skupiny pre Venezuelu z 9. januára 2020,
  - so zreteľom na rozhodnutie Rady (SZBP) 2019/1893 z 11. novembra 2019, ktorým sa mení rozhodnutie (SZBP) 2017/2074 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na situáciu vo Venezuele ⁽²⁾ a ktorým sa v súčasnosti platné ciele reštriktívne opatrenia predlžujú do 14. novembra 2020,
  - so zreteľom na vyhlásenie generálneho sekretariátu Organizácie amerických štátov (OAS) z 5. januára 2020 o situácii vo Venezuele a na uznesenie z 10. januára 2020, ktoré prijala stála rada OAS, o nedávnych udalostiach vo Venezuele,
  - so zreteľom na vyhlásenie Limskej skupiny z 5. januára 2020,
  - so zreteľom na ústavu Venezuely,
  - so zreteľom na Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu,
  - so zreteľom na článok 132 ods. 2 a ods. 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže EÚ, jej členské štáty a Európsky parlament opätovne potvrdili, že Národné zhromaždenie je jediným legitímnym a demokraticky zvoleným orgánom vo Venezuele; keďže podľa článku 194 venezuelskej ústavy si Národné zhromaždenie spomedzi svojich členov volí jedného predsedu a výkonné predsedníctvo na obdobie jedného roka;
- B. keďže Juan Guaidó bol v súlade s článkom 233 venezuelskej ústavy v januári 2019 zvolený za predsedu Národného zhromaždenia a neskôr zložil prísahu ako dočasný prezident Venezuely; keďže ho ako dočasného prezidenta Venezuely uznalo viac ako 50 krajín vrátane 25 členských štátov EÚ, ako aj samotná EÚ;
- C. keďže udalosti sprevádzajúce plánovanú voľbu predsedu Národného zhromaždenia vo Venezuele 5. januára 2020 boli parlamentným štátnym prevratom, ktorý zinscenoval nezákonný Madurov režim, a boli spojené s vážnym porušením a útokmi na demokratické a ústavné fungovanie Národného zhromaždenia;

⁽¹⁾ Prijaté texty, P8_TA(2019)0061.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 291, 12.11.2019, s. 42.

Štvrtok 16. januára 2020

- D. keďže predsedovi Národného zhromaždenia Juanovi Guaidóovi ozbrojené sily krutým spôsobom zabránili, aby viedol zasadnutie, niekoľkým opozičným poslancom bol znemožnený vstup do budovy Národného zhromaždenia a zablokovaný bol aj prístup tlače do budovy;
- E. keďže pokus o vymenovanie Luisa Parru za predsedu nového predsedníctva podporujúceho Maduru bol neplatný, pretože schôdza nebola nikdy formálne otvorená, schôdza nemala predsedajúceho, neprebehlo overenie uznášaniaschopnosti a nebolo overené formálne hlasovanie podľa mien, ako sa vyžaduje podľa článkov 7, 8 a 11 rokovacieho poriadku Národného zhromaždenia a článku 221 venezuelskej ústavy;
- F. keďže o niekoľko hodín neskôr prevažná väčšina poslancov pod nátlakom okolností uskutočnila mimoriadnu schôdzu v centrále denníka El Nacional v súlade s venezuelskou ústavou a rokovacím poriadkom Národného zhromaždenia, ktoré umožňujú usporiadať schôdze mimo priestorov zákonodarného orgánu; keďže 100 zo 167 poslancov, ktorí spĺňajú požiadavky týkajúce sa uznášaniaschopnosti a hlasovania podľa mien v súlade s článkom 221 venezuelskej ústavy, hlasovalo za opätovné zvolenie Juana Guaidóa a jeho predsedníctva za vedúcich predstaviteľov na posledný rok funkčného obdobia 2015 – 2020;
- G. keďže oficiálne zasadnutie Národného zhromaždenia, ktoré sa konalo 7. januára 2020, sa ukončilo zložením prísahy Juana Guaidóa ako prezidenta, a to aj napriek pokusom ozbrojených síl lojálnych Madurovemu režimu zabrániť tomu, aby sa zasadnutie konalo, a to aj tým, že bránili vstupu do budovy a vypli elektrický prúd v budove;
- H. keďže členovia Národného zhromaždenia musia mať možnosť vykonávať svoj poslanecký mandát, ktorý im udelil venezuelský ľud, bez akéhokoľvek zastrašovania alebo represíí;
- I. keďže prezidentské voľby, ktoré sa konali 20. mája 2018, sa uskutočnili bez toho, aby boli dodržané minimálne medzinárodné normy pre dôveryhodný proces; keďže EÚ a ďalšie regionálne organizácie a demokratické krajiny neuznali tieto voľby ani orgány, ktoré na základe tohto nezákonného procesu vznikli;
- J. keďže prebiehajúce konanie proti poslancom národného zhromaždenia, ktoré sa týka aj obťažovania a zastrašovania 59 poslancov neregulárnymi skupinami a bezpečnostnými zložkami, 29 svojvoľných zadržaní a 27 nútených exilov, ako aj mučenia a nedobrovoľných zmiznutí, bráni ústavnej činnosti Národného zhromaždenia;
- K. keďže situácia v oblasti ľudských práv, právneho štátu a demokracie vo Venezuele sa dlhé roky výrazne zhoršuje, najmä odkedy sa Nicolás Maduro dostal k moci po sporných voľbách v roku 2013; keďže politické, hospodárske, inštitucionálne, sociálne a viacrozmerné humanitárne krízy v krajine sa výrazne zhoršujú;
1. uznáva a podporuje Juana Guaidóa ako legitímneho predsedu Národného zhromaždenia a ako legitímneho dočasného prezidenta Venezuelskej bolívarovskej republiky v súlade s článkom 233 venezuelskej ústavy na základe transparentného a demokratického hlasovania Národného zhromaždenia;
  2. dôrazne odsudzuje pokus Madurovho režimu a jeho spojencov o parlamentný prevrat a ich úsilie brániť Národnému zhromaždeniu – jedinému legitímnemu demokratickému orgánu Venezuely – v riadnom vykonávaní ústavného mandátu, ktorý mu udelil venezuelský ľud;
  3. vyjadruje poľutovanie nad týmto závažným porušovaním, ktoré je nezlučiteľné s legitímnym procesom voľby predsedu Národného zhromaždenia a predstavuje ďalšiu fázu v zhoršujúcej sa venezuelskej kríze; dôrazne odmieta porušovanie demokratického, ústavného a transparentného fungovania Národného zhromaždenia, ako aj pokračujúce zastrašovanie, podplácanie, vydieranie, násilie, mučenie a nedobrovoľné zmiznutia, a svojvoľné rozhodnutia namierené proti jeho členom;
  4. opätovne vyjadruje plnú podporu Národnému zhromaždeniu, ktoré je jediným legitímne zvoleným demokratickým orgánom Venezuely a ktorého právomoci treba rešpektovať, a to vrátane výsad a bezpečnosti jeho poslancov; trvá na tom, že mierové a politické riešenie možno dosiahnuť len úplným rešpektovaním ústavných výsad Národného zhromaždenia;

Štvrtok 16. januára 2020

5. pripomína, že EÚ je pripravená podporiť skutočný proces smerujúci k mierovému a demokratickému riešeniu krízy na základe plánu prijatého v Národnom zhromaždení Venezuely; zdôrazňuje, že doterajšie pokusy o vyriešenie krízy cestou rokovaní a dialógu nepriniesli žiadne hmatateľné výsledky; žiada, aby Európska služba pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) pokračovala v práci prostredníctvom iniciatív, ako je Medzinárodná kontaktná skupina;
  6. pripomína, že rešpektovanie demokratických inštitúcií a zásad a dodržiavanie zásad právneho štátu sú základnými predpokladmi, aby bolo možné nájsť mierové a udržateľné riešenie krízy vo Venezuele v prospech jej obyvateľov;
  7. vyzýva PK/VP, aby zintenzívnil snahu EÚ o obnovenie demokracie vo Venezuele, a to aj rozšírením cielených sankcií voči jednotlivcom, ktorí sú zodpovední za porušovanie ľudských práv a represiu, a rozšírením týchto sankcií na rodinných príslušníkov; podporuje vyhlásenie EÚ v tejto súvislosti;
  8. vyzýva tie členské štáty, ktoré tak ešte neurobili, aby uznali legitímny mandát prezidenta Guaidóa, a víta, že vysoký predstaviteľ ho uznal ako jediný demokratický orgán uznaný Úniou; žiada preto, aby boli uznaní politickí predstavitelia, ktorých vymenoval Juan Guaidó;
  9. žiada, aby bola do krajiny vyslaná vyšetrovacia misia s cieľom posúdiť situáciu;
  10. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedovi Komisie/vysokému predstaviteľovi Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, právoplatnému dočasnému prezidentovi republiky a Národnému zhromaždeniu Venezuelskej bolívarovskej republiky, vládam a parlamentom krajín Limskej skupiny, Euro-latinskoamerickému parlamentnému zhromaždeniu a generálnemu tajomníkovi Organizácie amerických štátov.
-